GradeMax

Mark Scheme (Results)

Summer 2023

Pearson Edexcel International Advanced Level
In Greek (WGK02)
Paper 1: Writing and Research

Edexcel and BTEC Qualifications

Edexcel and BTEC qualifications are awarded by Pearson, the UK's largest awarding body. We provide a wide range of qualifications including academic, vocational, occupational and specific programmes for employers. For further information visit our qualifications websites at www.edexcel.com or www.btec.co.uk. Alternatively, you can get in touch with us using the details on our contact us page at www.edexcel.com/contactus.

Pearson: helping people progress, everywhere

Pearson aspires to be the world's leading learning company. Our aim is to help everyone progress in their lives through education. We believe in every kind of learning, for all kinds of people, wherever they are in the world. We've been involved in education for over 150 years, and by working across 70 countries, in 100 languages, we have built an international reputation for our commitment to high standards and raising achievement through innovation in education. Find out more about how we can help you and your students at: www.pearson.com/uk

Summer 2023
Question Paper Log Number P71736
Publications Code WGK02_01_2306_MS
All the material in this publication is copyright
© Pearson Education Ltd 2023

General Marking Guidance

- All candidates must receive the same treatment. Examiners must mark the first candidate in exactly the same way as they mark the last.
- Mark schemes should be applied positively. Candidates must be rewarded for what they have shown they can do rather than penalised for omissions.
- Examiners should mark according to the mark scheme not according to their perception of where the grade boundaries may lie.
- There is no ceiling on achievement. All marks on the mark scheme should be used appropriately.
- All the marks on the mark scheme are designed to be awarded. Examiners should always award full marks if deserved, i.e. if the answer matches the mark scheme. Examiners should also be prepared to award zero marks if the candidate's response is not worthy of credit according to the mark scheme.
- Where some judgement is required, mark schemes will provide the principles by which marks will be awarded and exemplification may be limited.
- When examiners are in doubt regarding the application of the mark scheme to a candidate's response, the team leader must be consulted.
- Crossed out work should be marked UNLESS the candidate has replaced it with an alternative response.

SECTION A: Translation

Apply the grid for each half of the translation (20 marks).

Question Number	Indicative answer Manipulation of language: translation into Greek (AO2)
1	Ο Χρήστος, που είναι 8 χρονών, αποτελεί τον μόνο λόγο για τον οποίο το μικρό νησί, όπου ζει, έχει σχολείο. Χωρίς τον Χρήστο και, πριν απ' αυτόν, τα μεγαλύτερα αδέλφια και τα ξαδέλφια του, το σχολείο θα είχε κλείσει πριν από χρόνια. Αντί γι' αυτό, το ελληνικό Υπουργείο Παιδείας κάθε χρόνο διορίζει έναν δάσκαλο, για να διδάσκει έναν μαθητή στους Αρκιούς. Ο Χρήστος δεν έχει ταξιδέψει πολύ, μόνο πού και πού στα γειτονικά νησιά για ιατρικούς λόγους ή για να επισκεφτεί συγγενείς. Περνά τον περισσότερο ελεύθερό του χρόνο διαβάζοντας. Τι θέλει να γίνει, όταν μεγαλώσει; «Δάσκαλος». Πριν αρχίσουν τα μαθήματα κάθε πρωί, ο Χρήστος και η δασκάλα του, η κυρία Τσιαλέρα, κάνουν προσευχή. «Ο Χρήστος είναι πολύ έξυπνος και αγαπάει το σχολείο» λέει. «Αν για κάποιον λόγο το σχολείο θα έπρεπε να κλείσει, θα απογοητευόταν πολύ». Ο Χρήστος ζει περίπου ένα χιλιόμετρο από το σχολείο και συνήθως πηγαίνει με το ποδήλατο. Όταν χάλασε το παλιό του ποδήλατο, ένας φίλος της δασκάλας του του έκανε δώρο ένα καινούριο. Φέτος η κυρία Τσιαλέρα βοήθησε τον Χρήστο να ετοιμαστεί για την 28^{η} Οκτωβρίου, εθνική γιορτή στην Ελλάδα, η οποία πάντα γιορτάζεται με παρέλαση. Ντυμένος με την παραδοσιακή στολή του νησιού του, ο Χρήστος «έκανε παρέλαση» με τη δασκάλα του γύρω από την ελιά στην πλατεία του χωριού και τον χειροκροτούσε μια μικρή ομάδα συγγενών και φίλων.

Level	Mark	Descriptor
	0	No rewardable language.
Level 1	1-2	• Very limited use of correct vocabulary and grammar • Very repetitive or incoherent structures/lexis • Overall, communication is severely hindered
Level 2	3-4	• Occasional use of correct vocabulary and grammar • Frequent lapses in structure/lexis • Overall, communication is infrequent
Level 3	5-6	• Acceptable use of correct vocabulary and grammar • Some lapses in structure/lexis • Overall, communication is achieved despite errors
Level 4	7-8	• Good use of correct vocabulary and grammar • Occasional lapses in structure/lexis • Overall, communication is sound
Level 5	9-10	• Excellent use of correct vocabulary and grammar • A variety of structures have been correctly used, including idiomatic phrases, allowing for occasional, insignificant errors • Overall, communication is excellent.

SECTION B: Creative/Discursive Essay
Apply both grids once to the essay (30 marks).

Question Number	Content and communication (AO1)
2	Indicative content: **Discursive Essay** • Εισαγωγή και τοποθέτηση πάνω στο θέμα της φιλίας τη σύγχρονη εποχή. Πιθανή αναφορά σε αλλαγές στον τρόπο σύμφωνα με τον οποίον αντιλαμβανόμαστε τη φιλία μέσα στον χρόνο • Επιχειρηματολογία που δείχνει μια κριτική αντιμετώπιση του θέματος σε σχέση με τις απόψεις και τα ερωτήματα της συμμαθήτριας. Μία απάντηση πιθανόν θα απευθυνθεί στο φαινόμενο της διαδικτυακής φιλίας, ως αποτέλεσμα συγκεκριμένων συνθηκών, π.χ. της πανδημίας, της ψηφιοποίησης της διασκέδασης κ.τ.λ., και στο κατά πόσον μπορούμε να κάνουμε τη γενίκευση ότι οι διαδικτυακές παρέες δεν αποτελούν πραγματικές φιλίες. Μια απάντηση θα θεωρηθεί ολοκληρωμένη αν δεσμευτεί με το ερώτημα που τίθεται στο τέλος του αποσπάσματος, για το αν η πραγματική φιλία αποδεικνύεται στις δυσκολίες. • Το συμπέρασμα πρέπει να απορρέει λογικά από την επιχειρηματολογία που προηγείται και η οποία θα πρέπει να βρίσκεται σε διάλογο με τις κεντρικές ιδέες του αποσπάσματος. **Creative Essay** • Εισαγωγή στο θέμα της φιλίας και στο πορτρέτο του φιλικού δεσμού που αποτελεί το κεντρικό θέμα της αφήγησης. • Λεπτομέρειες όσον αφορά τις συνθήκες της γνωριμίας, τις κοινές εμπειρίες των φίλων, τον τυχόν ρόλο της τεχνολογίας στη διατήρηση της επαφής, το κατά πόσον μια φιλία αποδεικνύεται μέσα από δυσκολίες ή από άλλα βιώματα, όπως π.χ. το να χαίρεσαι με τις επιτυχίες των φίλων σου. Μια ολοκληρωμένη αφήγηση θα απαντά στο ερώτημα του

		αποσπάσματος με συγκεκριμένα προσωπικά παραδείγματα. • Ένας σφαιρικός και συνοπτικός επίλογος, ο οποίος θα διατυπώνει συμπεράσματα που απορρέουν λογικά και είναι βασισμένα στα ανωτέρω.
Level	Mark	Descriptor
	0	No rewardable material
Level 1	1-3	● Less than a quarter of what is written will have shown the ability to express ideas relevant to the narrative, report or description required, and ideas hardly follow a logical sequence ● The piece is rarely coherent and there is so much digression that the overall theme or purpose of the piece is greatly obscured
Level 2	4-6	● Around a third of what is written will have shown the ability to express ideas in a form that would be comprehensible to a native reader, with only occasional evidence of ideas following a logical sequence ● The piece is occasionally coherent and while there is some digression from the topic, the overall theme or purpose is generally clear
Level 3	7-9	● Around a half of what is written will have shown the ability to express ideas in a form that would be comprehensible to a native reader, and some evidence of ideas following a logical sequence ● The piece is sometimes coherent and there is digression from the topic, but the overall theme or purpose is clear
Level 4	10-12	● Around three-quarters of what is written will have shown the ability to express ideas in a form that would be comprehensible to a native reader, with much evidence of ideas following a logical sequence ● The piece is mostly coherent and while there may be occasional ambiguity or digression from the topic, these appear to be aberrations in an otherwise pertinent piece of work (in creative

		essays, there is considerable variety and interest and the reader's attention is captured)
Level 5	13-15	• All of what is written will have shown the ability to express ideas in a logical sequence, and errors do not interfere with the comprehension. • The piece is entirely coherent and while there may be very minor ambiguities or digression from the topic, the piece is confident, fluent, pertinent and purposeful (in creative essays, there is exemplary variety and interest and the piece is a pleasure to read).

Question Number	Quality of language (AO2)	
2		
Level	Mark	Descriptor
	0	No rewardable language.
Level 1	1-3	• Limited range of vocabulary and grammatical structures, which are rarely used appropriately and effectively to address the needs of the task • Lexis and grammar may not be accurate, with a high degree of repetition
Level 2	4-6	• Adequate but predictable range of vocabulary and grammatical structures, only occasionally used appropriately and effectively to address the needs of the task • Lexis and grammar are occasionally accurate
Level 3	7-9	• Satisfactory range of vocabulary and grammatical structures, sometimes used appropriately and effectively to address the needs of the task • Good control of basic language, but there may be errors particularly with more complex structures/lexis
Level 4	10-12	• Good range of vocabulary and grammatical structures generally used appropriately and effectively to address the needs of the task • Only occasional lapses in lexical and grammatical control

Level 5	13-15	• Wide range of vocabulary and grammatical structures used appropriately and effectively to address the needs of the task • Very good control/accuracy with very few errors.

SECTION C: Research-based essay

Apply all three grids once to the essay (30 marks).

Question Number	Content and communication (AO1)
3	**(a) Περίγραψε δύο προσωπικότητες που προσέφεραν σημαντικό πολιτιστικό έργο στην Ελλάδα της περιόδου που μελέτησες. Εξήγησε την επιλογή σου με παραδείγματα.** Indicative content: Ανοιχτή ερώτηση. • Η περίοδος διακρίνεται από μεγάλη καλλιτεχνική και πνευματική κίνηση στον χώρο του κινηματογράφου, της μουσικής και της λογοτεχνίας. Στην απάντηση, η περιγραφή των προσωπικοτήτων θα πρέπει να συνοδεύεται από παραδείγματα που θα εξηγούν και θα πείθουν για τη συγκεκριμένη επιλογή. Για παράδειγμα, η πιθανή επιλογή του Γιώργου Σεφέρη ως σημαντικού εκπροσώπου της πνευματικής ζωής εκείνης της εποχής θα αναφερθεί στη σημασία και στη διεθνή αναγνώριση του ποιητικού του έργου μέσα από το βραβείο Νόμπελ, τη συμμετοχή του στο συλλογικό έργο *18 Κείμενα* που αποτέλεσε μια μορφή αντίστασης κατά της δικτατορίας, κ.τ.λ. Η επιλογή μιας προσωπικότητας από τον χώρο της μουσικής, π.χ. του Μίκη Θεοδωράκη, θα αναφερθεί στο συνθετικό του έργο, πιθανόν στην προσφορά στη μελοποιημένη ποίηση και στο ότι έκανε την ελληνική μουσική διεθνώς γνωστή. • Συμπεράσματα που απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία της έκθεσης. **(b) Περίγραψε τα αίτια και τα γεγονότα της εξέγερσης του Πολυτεχνείου και ανάλυσε τη σημασία της.** Indicative content:

	Σχόλια και παραδείγματα σχετικά με το θέμα μπορεί να περιλαμβάνουν τα κάτωθι: • Αναφορά στις πολιτικές εξελίξεις που καλλιέργησαν κινήματα διαμαρτυρίας και οδήγησαν στην εξέγερση του Πολυτεχνείου. Αυτές περιλαμβάνουν π.χ. τις φοιτητικές διεκδικήσεις για το δικαίωμα εκλογής αντιπροσώπων, τη δυσαρέσκεια για το νομοθετικό διάταγμα που θα επέτρεπε στην κυβέρνηση να ανακαλεί τις αναβολές στράτευσης των φοιτητών, την κατάληψη της Νομικής τον Φεβρουάριο του 1973, κ.τ.λ. • Αναφορά και σχόλια για την εξέγερση αυτή καθαυτή που εξελίχθηκε κατά τη διάρκεια 14-17 Νοεμβρίου και χαρακτηρίστηκε από γεγονότα, όπως είναι π.χ. η εξαγγελία αποχής στις 14 Νοεμβρίου, οι διαδηλώσεις στην Αθήνα και σε άλλες πόλεις, η λειτουργία ραδιοφωνικού σταθμού, η παρέμβαση του στρατού, αιματηρές συγκρούσεις που κατέληξαν σε ανθρώπινες και υλικές απώλειες, κ.τ.λ. • Ανάλυση της σημασίας της εξέγερσης που συμπεριλαμβάνει π.χ. τον μεγάλο αντίκτυπο στην κοινή γνώμη στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και το γεγονός ότι σημάδεψε την ταυτότητα της ελληνικής Αριστεράς. Επίσης, η εξέγερση έφερε νέες πολιτικές εξελίξεις, π.χ. την ανατροπή του Παπαδόπουλου από τον ταξίαρχο Ιωαννίδη και ένα νέο καθεστώς τρόμου και φυλακίσεων. • Συμπεράσματα που απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία της έκθεσης.
4	(**a) Περίγραψε το περιεχόμενο των συμφωνιών Ζυρίχης-Λονδίνου και ανάλυσε τη σημασία τους.** Indicative content: Σχόλια και παραδείγματα σχετικά με το θέμα μπορεί να περιλαμβάνουν τα κάτωθι:

	• Περιγραφή που θα εξηγεί τα πολιτικά συμφραζόμενα των συμφωνιών βάσει των οποίων τερματίστηκε η βρετανική κυριαρχία στην Κύπρο και θα αναφέρεται στον ρόλο των πρωταγωνιστών τους. Π.χ. την αποτυχία των διαβημάτων προς τον ΟΗΕ, το σχέδιο Μακμίλλαν, τον ρόλο Καραμανλή, Μακαρίου και Μεντερές, κ.τ.λ. • Περιγραφή και ανάλυση των σημαντικών άρθρων των συμφωνιών και του περιεχομένου τους, όπως π.χ. ο τύπος πολιτεύματος με Ελληνοκύπριο πρόεδρο και Τουρκοκύπριο αντιπρόεδρο, οι συνέπειες της δυνατότητας βέτο από τον αντιπρόεδρο σε θέματα εξωτερικής πολιτικής, ο διαχωρισμός των δημαρχείων και ο διχοτομικός χαρακτήρας των συμφωνιών, οι μετέπειτα συνέπειες της συνθήκης εγγύησης, όσον αφορά την εισβολή του 1974 κ.τ.λ. • Συμπεράσματα που απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία της έκθεσης. **(b) Περίγραψε ένα γεγονός που είναι αντιπροσωπευτικό της αντίστασης του κυπριακού λαού προς την αποικιοκρατική κυβέρνηση. Εξήγησε την επιλογή σου.** Indicative content: Ανοιχτή ερώτηση. Σχόλια και παραδείγματα σχετικά με το θέμα μπορεί να περιλαμβάνουν ένα από τα κάτωθι: • Γεγονότα όπως π.χ. αυτά του κινήματος του 1931, τα αίτιά τους και οι συνέπειες που είχαν για τον κυπριακό λαό, ειδικά μέσω της επιβολής της Παλμεροκρατίας • Γεγονότα σταθμοί, όπως π.χ. η ίδρυση της Εθνικής Οργάνωσης Κυπρίων Αγωνιστών (ΕΟΚΑ) το 1955 και η δράση των ηρώων της (π.χ. Καραολής, Δημητρίου, Αυξεντίου) στον αγώνα για την ανεξαρτησία και την Ένωση

	• Το Ενωτικό δημοψήφισμα του 1950 ως μία ένδειξη αντίστασης π.χ. προς την αποτυχία της δημιουργίας κυπριακού συντάγματος και του αποικιοκρατικού καθεστώτος • Συμπεράσματα που απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία της έκθεσης.
5	**(a) Σύγκρινε τους τρόπους με τους οποίους οι πρωταγωνιστές ορίζουν και επιδιώκουν την ευτυχία τους. Ανάφερε παραδείγματα από τρεις ταινίες ή ντοκιμαντέρ που μελέτησες.** Indicative content: Σχόλια και παραδείγματα σχετικά με το θέμα μπορεί να περιλαμβάνουν τα κάτωθι: • Για μερικούς πρωταγωνιστές, η ισορροπία στις ανθρώπινες σχέσεις και η ουσιαστική ανθρώπινη επαφή χαρακτηρίζουν την έννοια της ευτυχίας, έστω και αν το αρχικό ζητούμενο ήταν διαφορετικό. Π.χ. ο Μάρκος στην ταινία «Ο γιος του φύλακα» νομίζει πως η ευτυχία βρίσκεται στην επαγγελματική επιτυχία, αλλά στην προσπάθειά του να την κατακτήσει συνειδητοποιεί την αξία της πραγματικής ανθρώπινης επαφής και της φιλίας. • Η κατάκτηση της ευτυχίας για τον Σταύρο, τον ξενοφοβικό ψιλικατζή στην ταινία «Ακαδημία Πλάτωνος», είναι συνώνυμη με τη συμφιλίωση με την πρώην γυναίκα του. Στην πορεία όμως συνειδητοποιεί πως μια άλλη συμφιλίωση, π.χ. με τον εαυτό του και το πιθανόν παρελθόν της μητέρας του, του εξασφαλίζει το ζητούμενό του.

	• Οι χαρακτήρες στα «Days of change» (π.χ. ο Γρηγόρης και η οικογένειά του) και «Little Land» (π.χ. ο Νίκος και οι κάτοικοι της Ικαρίας) αναζητούν την ευτυχία στην Ελλάδα της κρίσης μέσα από αλλαγές και μετακινήσεις ή μέσα από την επαφή με τη γη, μακριά από τις πόλεις. • Συμπεράσματα που απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία της έκθεσης. **(b) Ανάλυσε με αναφορές σε συγκεκριμένα παραδείγματα την εικόνα της φιλίας σε τρεις ταινίες ή ντοκιμαντέρ που μελέτησες.** Indicative content: Σχόλια και παραδείγματα σχετικά με το θέμα μπορεί να περιλαμβάνουν τα κάτωθι: • Η φιλία απουσιάζει από τη ζωή της Άννας στην ταινία «September» και έτσι καταλήγει να είναι κάτι πολύτιμο γι' αυτήν. Π.χ. λόγω της μοναξιάς και της αποξένωσής της, η Άννα επενδύει υπερβολικά στην πιθανότητα της φιλίας με την οικογένεια στο διπλανό σπίτι. Αυτή της η προσπάθεια έχει άσχημο τέλος, γιατί η Άννα επιχειρεί να διεισδύσει στη ζωή της Σοφίας. • Η φιλία ανάμεσα στους άντρες στην ταινία «Ακαδημία Πλάτωνος» χαρακτηρίζεται από ένα αίσθημα συντροφικότητας και αλληλοεπίδρασης, αλλά και ξενοφοβίας και στερεοτυπικού, επιφανειακού και κακόγουστου χιούμορ. Π.χ. Ο Σταύρος και οι φίλοι του, παρά το ότι είναι ενήλικες, φέρονται λες και είναι έφηβοι, με αστεία και στοιχήματα σε βάρος των άλλων. • Η φιλία παίρνει τη μορφή της αλληλεγγύης, της αυθεντικής συμπεριφοράς και της αυθόρμητης γενναιοδωρίας και φιλοξενίας που συχνά χαρακτηρίζουν τους ανθρώπους στην

	επαρχία. Π.χ. στο ντοκιμαντέρ «Little Land» ο Ικαριώτης γεωργός και οι άλλοι κάτοικοι της Ικαρίας δείχνουν μια φυσική καλοσύνη και φιλική συμπεριφορά, ακόμα και προς τους ξένους. • Συμπεράσματα που απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία της έκθεσης.
6	**(a) Περίγραψε και εξήγησε με συγκεκριμένα παραδείγματα τα στοιχεία που κάνουν τρία έργα που μελέτησες επιτυχημένα.** Indicative content: Ανοιχτή ερώτηση. Σχόλια και παραδείγματα σχετικά με το θέμα μπορεί να περιλαμβάνουν τα κάτωθι: • Τα στοιχεία της φαντασίας και την υπερρεαλιστική ατμόσφαιρα σε ταινίες, όπως π.χ. η «Πολίτικη Κουζίνα» ή το «Δύσκολοι Αποχαιρετισμοί: ο μπαμπάς μου» (ιδιαίτερα σε σχέση με το τέλος) • Το κωμικό στοιχείο που λειτουργεί ανακουφιστικά και απαλύνει την ένταση της δραματικότητας σε ταινίες, όπως π.χ. «Peppermint» και «Πολίτικη Κουζίνα» • Τη θεματολογία σε όλες τις ταινίες, η οποία διαπραγματεύεται σημαντικά θέματα, όπως π.χ. η απώλεια, η φιλία, το πέρασμα στην εφηβεία κ.τ.λ. με ρεαλισμό, ευαισθησία και έξυπνο διάλογο • Συμπεράσματα που απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία της έκθεσης. **(b) Σύγκρινε τις σχέσεις των παιδιών με τους ενήλικες, έτσι όπως διαγράφονται σε τρεις ταινίες που μελέτησες. Ανάφερε συγκεκριμένα παραδείγματα.** Indicative content:

	Σχόλια και παραδείγματα σχετικά με το θέμα μπορεί να περιλαμβάνουν τα κάτωθι: • Οι σχέσεις των παιδιών με τον άμεσο οικογενειακό περίγυρο συχνά χαρακτηρίζονται από εντάσεις και διαφωνίες, όπως συμβαίνει π.χ. σε ταινίες, όπως «*Πολίτικη κουζίνα*» και «Peppermint», όπου και οι δυο ή ο ένας γονιός διαφωνούν με τις επιλογές του παιδιού. • Συχνά τα παιδιά βρίσκουν κατανόηση και απολαμβάνουν τη φιλία και την προστασία ανθρώπων που δεν είναι οι γονείς τους, όπως ένας θείος, μία θεία ή ο παππούς. Αυτό συμβαίνει σε ταινίες, όπως π.χ. «Δύσκολοι Αποχαιρετισμοί, ο μπαμπάς μου», «Peppermint» και «Πολίτικη κουζίνα». • Οι σχέσεις των παιδιών με τον ευρύτερο κύκλο ενηλίκων, π.χ. τους δασκάλους τους, τους γείτονες, τους άλλους κατοίκους της πόλης, συχνά χαρακτηρίζονται από ένταση ή αποδοκιμασία. Αυτό συμβαίνει σε ταινίες, όπως π.χ. «Πολίτικη κουζίνα» και «Τα δελφινάκια του Αμβρακικού», όπου η αθωότητα των παιδιών έρχεται αντιμέτωπη με τη σκληρότητα των μεγάλων. • Συμπεράσματα που απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία της έκθεσης.
7	**(a) Διάλεξε τρία ποιήματα του Καβάφη που έχουν σημασία για σένα. Εξήγησε την επιλογή σου με παραδείγματα.** Indicative content : Ανοιχτή ερώτηση. Τα ποιήματα που θα επιλεχθούν θα πρέπει να συνοδεύονται από επιχειρηματολογία που θα εξηγεί την επιλογή. Η εξήγηση μπορεί να αφορά στους χαρακτήρες, στο ιστορικό πλαίσιο, στη θεματολογία, στη διαπραγμάτευση αξιών, στη χροιά της ειρωνείας, στην ενασχόληση με ζητήματα ποιητικής, κ.τ.λ.

	(b) Πώς φαίνεται η αξία της ποίησης στο έργο του Καβάφη; Ανάλυσε τη σημασία της με παραδείγματα από τρία ποιήματα που μελέτησες. Indicative content: Σχόλια και παραδείγματα σχετικά με το θέμα μπορεί να περιλαμβάνουν τα κάτωθι: • Ο ρόλος και η αξία της ποίησης αποτελούν μέρος της θεματολογίας του Καβάφη και σε ποιήματα, όπως π.χ. «Η αρχή των» και «Καισαρίων», η ποίηση παρουσιάζεται ως ανώτερη του έρωτα ή της ιστορίας, καθώς διασώζει την ανθρώπινη εμπειρία από τη λήθη. «Αύριο, μεθαύριο, ή με τα χρόνια θα γραφούν οι στίχ' οι δυνατοί που εδώ ήταν η αρχή των.» • Η ποίηση αναδύεται ως ύψιστη αξία στο ποίημα «Ο Δαρείος», πιο σημαντική π.χ. από τον πατριωτισμό ή την αναγνώριση του κόλακα Φερνάζη από τους ηγέτες του. «Όμως μες σ' όλη του την ταραχή και το κακό, επίμονα κι η ποιητική ιδέα πάει κι έρχεται-». • Στο ποίημα «Μελαγχολία του Ιάσονος Κλεάνδρου· ποιητού εν Κομμαγηνή· 595 μ.Χ.» φαίνεται η σημασία και η θεραπευτική δύναμη της φαντασίας και της ποιητικής δημιουργίας. Π.χ. η ποίηση είναι το αντίδοτο στο γήρας και τα σημάδια του χρόνου. «Τά φάρμακά σου φέρε Τέχνη τῆς Ποιήσεως, πού κάμνουνε — γιά λίγο — νά μή νοιώθεται ἡ πληγή.» • Συμπεράσματα που απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία της έκθεσης.

8	(**a) Περίγραψε τη μορφή των ανθρωπίνων σχέσεων σε τρία διηγήματα που μελέτησες. Ανάλυσε τη σημασία τους με συγκεκριμένα παραδείγματα**. Indicative content: Σχόλια και παραδείγματα σχετικά με το θέμα μπορεί να περιλαμβάνουν τα κάτωθι: • Ο σύγχρονος τρόπος ζωής συχνά οδηγεί τους ηλικιωμένους ανθρώπους στη μοναξιά και στην αποξένωση. Σε διηγήματα, όπως π.χ. «Η παραδουλεύτρα» και το «Φυλλάδιο» αντίστοιχα, βλέπουμε την έλλειψη κατανόησης που δείχνουν τα παιδιά προς την ηλικιωμένη μητέρα τους και τη μοναχική ζωή μιας ηλικιωμένης που λαχταρά την ανθρώπινη επαφή μέσα από μια φιλία που υπάρχει στη φαντασία της. • Σε διηγήματα που εστιάζουν σε μια παλαιότερη μορφή ζωής οι ανθρώπινες σχέσεις, συμπεριλαμβανομένων και των συγγενικών, χαρακτηρίζονται από ξεχωριστούς δεσμούς αθωότητας, ανθρωπιάς και τη νοσταλγική διάθεση του ενήλικα αφηγητή. Σε διηγήματα, όπως π.χ. «Πάσχα τ' Απρίλη» και «Η μοτοσικλέτα του Αντρέα», οι αφηγητές νοσταλγούν μια παιδική ηλικία που χαρακτηρίζεται από αυθεντικές σχέσεις φιλίας και αγάπης. • Διηγήματα που χειρίζονται κρίσιμα ζητήματα της εποχής τους, όπως π.χ. «Με το λεωφορείο» και «Στο φωτεινό δωμάτιο» αντίστοιχα, η μετανάστευση, η ανθρώπινη αλληλεγύη, η συμπόνοια - αλλά και η αδιαφορία και η καχυποψία - χαρακτηρίζουν τις ανθρώπινες σχέσεις και τη στάση απέναντι στους «άλλους» ή τους ξένους. • Συμπεράσματα που απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία της έκθεσης.

	(**b) Περίγραψε την οπτική τριών χαρακτήρων και ανάλυσε τον τρόπο που επηρεάζει τη ζωή τους. Ανάφερε παραδείγματα από τρία διηγήματα.** Indicative content: Σχόλια και παραδείγματα σχετικά με το θέμα μπορεί να περιλαμβάνουν τα κάτωθι: • Σε διηγήματα, όπως π.χ. « Όμως ο μπαμπάς δεν ερχόταν» και «Ρολογάκι χειρός», οι οικονομικές δυσκολίες επηρεάζουν τον τρόπο που τα μικρά παιδιά αντιμετωπίζουν τον κόσμο γύρω τους. Παρά τη φτώχεια και την καταπίεση, όμως, τα μικρά παιδιά συνεχίζουν να ελπίζουν για το καλύτερο. • Η αίσθηση της απώλειας ενός κόσμου και μιας πατρίδας χαρακτηρίζει την οπτική των αφηγητών σε διηγήματα, όπως π.χ. «Το συρματόπλεγμα του αίσχους» και «Nicossienses» όπου οι ενήλικοι αφηγητές βλέπουν την πόλη μέσα από το πρίσμα των νεανικών τους αναμνήσεων και των πολιτικών εξελίξεων σχετικά με το Κυπριακό. • Η νοσταλγία για την παιδική ηλικία και την απλότητα των ανθρώπινων σχέσεων χαρακτηρίζει την οπτική των αφηγητών σε διηγήματα, όπως π.χ. «Πάσχα τ' Απρίλη» και «Η μοτοσικλέτα του Αντρέα». Σε διηγήματα, όπως π.χ. «Ο καινούργιος», που επίσης βασίζεται σε ανάμνηση, η οπτική του αφηγητή χαρακτηρίζεται από την επίγνωση των ανασταλτικών παραγόντων που χαρακτηρίζουν την ελεύθερη πρόσβαση στην παιδεία και στις ίσες ευκαιρίες. • Συμπεράσματα που απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία της έκθεσης.

Level	Mark	Descriptor
	0	No rewardable material.
Level 1	1-2	• The student has shown minimal factual knowledge of the topic, text or film

		• There is no relevant supporting evidence from the topic, text or film • Only superficial details in the response
Level 2	3-4	• The student has shown some basic, generic factual knowledge of the topic, text or film • There is limited relevant supporting evidence from the topic, text or film • There is limited depth in the response
Level 3	5-6	• The student has shown acceptable factual knowledge of the topic, text or film • There is some variety of relevant supporting evidence from the topic, text or film • There is some depth in the response
Level 4	7-8	• The student has shown good factual knowledge of the topic, text or film • There is a good range of relevant supporting evidence from the topic, text or film • There is a good level of depth in the response
Level 5	9-10	• The student has shown excellent factual knowledge of the topic, text or film. • There is a wide range of relevant supporting evidence from the topic, text or film. • There is a high level of depth in the response.

Question Number	Quality of language (AO2)	
3-8	**Content sub-heading 1** – exemplification **Content sub-heading 2** –exemplification	
Level	Mark	Descriptor
	0	No rewardable language.
Level 1	1	• Communication is only occasionally achieved even at a basic level • Grammatical structures are basic and mostly used incorrectly • Vocabulary is often lacking or incorrect
Level 2	2	• Communication is sometimes achieved at a basic level • Candidate has used mostly common structures, and these are sometimes used correctly • Vocabulary is limited in range

Level 3	3	• Communication is achieved most of the time • Common grammatical structures are mostly used correctly, and though there is some use of less common structures, they may contain errors • Vocabulary is acceptable in range
Level 4	4	• Communication is achieved almost all of the time • A good range of common grammatical structures are used correctly; some less common structures are used correctly • Vocabulary is good in range and includes specialist terms relevant to the topic, text or film
Level 5	5	• Communication is fluent and varied throughout. • A wide range of both common and less common grammatical structures are mostly used correctly. • Vocabulary is excellent in range and shows knowledge of many specialist terms relevant to the topic/text.

Question Number	Critical analysis (AO3), organisation and development (AO2)	
3-8	**Content sub-heading 1** – exemplification **Content sub-heading 2** – exemplification	
Level	Mark	Descriptor
	0	No evidence of a critical, analytical understanding of the topic, text or film
Level 1	1-3	• (AO3) a superficial description in response to the question • (AO2) limited links between ideas, leading to limited coherence throughout • (AO3) lacks conclusive remarks that are linked to, or substantiated by, the essay content
Level 2	4-6	• (AO3) a partial explanation in response to the question • (AO2) occasional links between ideas and some attempts to justify these, and organisation within paragraphs is sometimes present • (AO3) conclusive remarks that may only be tangentially linked to, and are only occasionally substantiated by, the essay content

Level 3	7-9	• (AO3) a full explanation in response to the question • (AO2) some justified links between ideas, and coherent organisation between paragraphs is occasionally present • (AO3) conclusive remarks which are linked to the essay and are sometimes substantiated by the essay content
Level 4	10-12	• (AO3) a critical analysis in response to the question, albeit applied inconsistently • (AO2) justified links between ideas, and coherent organisation between paragraphs is mostly present • (AO3) conclusive remarks which are linked to the essay, are mostly substantiated by the essay content and show a developing individual response
Level 5	13-15	• (AO3) a full evaluation in response to the question • (AO2) consistently justified links between ideas leading to a well-organised and coherently developed argument throughout • (AO3) conclusive remarks which are linked to the essay, are always substantiated by the essay content and show insightful observations that form an individual response

Pearson Education Limited. Registered company number 872828
with its registered office at 80 Strand, London, WC2R 0RL, United Kingdom